

Selmeczbányai Hetilap

TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 74./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyedévre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Bányajogi tanfolyam bányász akadémiánkon.

Mint tudjuk a bányahatóságoknál alkalmazott tisztviselőknek nemcsak végzett bányászoknak, hanem végzett jogászoknak is kell lenniök. — Ez pedig nem csekély fárasztó tanulmányozással, hosszú időtöltéssel és elég nagy költséggel jár. Mert négy évet a jogi tanfolyamon és három évet a bányász akadémián, tehát 7 esztendő a magasabb tanintézeteken eltölteni és a tanulmányokat megfelelőleg végezni bizonyára nem kis dolog.

Innen van, hogy daczára a bányajogászok részére fenlévő szép ösztöndíjaknak, teljesen végzett jogászok igen kevés számban jönnek akadémiánkra. És e körülmény ismét azt okozza, hogy a bányahatóságoknál kényszerítésből kénytelen a kormány olyanokat is alkalmazni, a kik a rendes jogi tanfolyamot nem, csak csupán a bányász akadémiát végezték és a jogi

képzettséget már mint alkalmazottak kénytelenek a szükséghez képest elsajátítani és esetleg a jogi magán vizsgákat is letenni.

Előre akarjuk még bocsájtani azt is, hogy szerény véleményünk szerint a bányahatóságoknál alkalmazottaknak — értjük, kik csakis e szakpályára óhajtanak lépni — nincs szükségük mindazon tanulmányi tárgyak tudására, melyek a rendes jogi tanfolyamon előadatnak. Sőt hogy e térre praktikus embereket nyerjünk, elegendőnek tartanók, ha a jogi szakból csak a rájuk nézve gyakorlati értékkel bíró tárgyakat tanulják és a többi, e szakba vágó tanulmányokat nekik csak általánosságban adnák elő.

Bányász akadémiánkon ez idő szerint már amugy is négy oly tantárgyat adnak elő, mely a jogi tanfolyamba vág. E négy tárgy: a nemzetgazdaságtan, pénzügytan, váltójog és a bánya és vízijog.

Nem lehetne-e ezeket megtoldani

szárnyalja túla többiét... Ha még meggondoljuk, hogy az udvaron ezer meg ezer gyermek fenhargon tanulja leczkéjét a tanulók anyagi ételéről gondoskodó emberek járnak-kelnek, ott szüntelen, valamelyes halványképet alkothat magának a szives olvasó is arról a zsvajról, a mely itt uralomra jut.

Ha valamennyi csoportot végig járja az ember nem épen érdek nélkül való megfigyelésekre tesz szert. Hiszen a Balkán lejtőjétől Zanzibárig és Tengertől a Khinai falig képviselve van itt az izlám minden népe az arczsinnek minden árnyalatával. Itt szívják magukba az izlám theologusai azt a határtalan vallási gyűlöletet, a mely egész Keleten annyi fanatikus vérontás okozója. Mert ma már a kahirai egyetem tanárainak minden tudománya a korán szövegének commentálására szorítkozik s az ezekből eredő fanatizmus visszavetette őket a tudomány fejlődése útján úgy, hogy ők ma is ott állnak, a hol a középkor scholasztikusai. Pedig a mult ezredév végén az arabok tartották fenn a művelődés történetében a fejlődés folytonosságát biztosító ismereteket, azokat az ismereteket, a melyeken a mi modern műveltségünk alapszik. Mi tovább haladtunk, ők meg hanyatlanak. A fanatizmus olyan sivárrá és terméketlenné tette tudományukat, mint a Szahara sivatagja, a mely nemcsak hogy új életet nem teremt, hanem még az élet is elperzseli forró leheletével.

Az izlám szerint az igazi élet a siron túl kezdődik. A földi élet csak átmenet a jövő életéhez. Innen van hogy a muhammedánok minden alkotása a mulandóság jellegét hordja magán.

mindazon tárgyakkal, melyekre a bányajogászoknak szükségük van és nem lehetne-e e tanfolyamra akadémiánkon a szükséges tanszékeket szervezni; szóval lehetetlen dolog volna-e akadémiánkon egy külön bányajogi tanfolyamot létesíteni, a mely 7 évi tartam helyett csak négy, legfeljebb öt évi volna és mégis teljes képesítést nyújtana az e tanfolyamot végzeteknek a bányahatóságoknál való alkalmaztatásukra.

Tehát, hogy félre ne értessünk, mi nem óhajtunk egy teljesen szervezett jogi tanfolyamot akadémiánkon alapíttatni, hanem egy külön bányajogi tanfolyamot, melyhez azonban okvetlen szükséges volna két vagy három jogi tanszék szervezése.

Ha a bányajogi tanfolyam akadémiánkon szerveztetnék és annak tartama négy, legfeljebb öt évben állapíttatnék meg, akkor meg vagyunk győződve róla, hogy a bányahatóságoknál megkívánt eme külön szakpályának elég sok hallgatója volna és

Szomorú biznysága ennek az a tapasztalás a mely a mecsetek látogatása közben legott szembe tűnik. Számos nagyszabású mecsetnek, a mellett valaha pazar áldozatokkal emelt valamely khalifa vagy szultán kegyes érzülete, ma már nem viseli gondját senki, s a dűledező romok között piszkos koldusnép és vándor dervisek tanyáznak csupán S ez a jelenség annál feltűnőbb, mert hiszen az vallás, a melynek céljait szolgálták ezer a mecsetek is ma is él, ma is uralkodik, ma is hasonló alkotásokra lelkesit.

A földi lét mulandó, kár hát örökkétartót alkotni. Ez az izlám tanítása, ez a magyarázata is egyszersmind, miért van Keleten annyi mecset rom lépten-nyomon!

Mennyivel másnak kellett lenni annak az ó-egyiptomi kulturának, a melynek évezredes emlékei ma is bámulatra ragadják a modern embert!

Hagyjuk el mi is az utilitárius jellemű arabokat s forduljunk az ó-egyiptomi kultura csodaszép évezredes műemlékei felé.

És ha műemlékekről van szó az Egyiptomba utazó modern ember minden ingadozás nélkül a piramisok felé fordul. Hiszen „Egyiptom“ és a „piramisok hazája“ szinonim nevek: a ki Egyiptom nevét hallja, annak a lelki szeméi elé nyomban oda állítja az emlékezetet a piramisokat is. Az a vágy mer: valóságban látni a piramisokat ezer meg ezer embert visz évről-évre Egyiptom földjére.

Természetes tehát, hogy határtalan öröm fogott el mindnyájunkat, a mikor programmunk szerint a gizei piramisok meglátogatására került a sor f. év január hó 15-én. (Folyt. köv.)

T á r c z a.

Utazás Egyiptomba.

Irta: Vitális István.

X.

A négysoros oszlopcsarnok (rivák) deszkákkal és rácsokkal osztályokva van elválasztva, a melyekben elkülönítve élnek a messze földről ide vándorolt tudomány szomjas ifjak. Ágyat és mosdót hiába keresünk itt, hiszen a tanulók ruháskul alusznak a földön, a mosakodásra meg ott a vízvezeték. A tisztaság különben sem okoz nekik nagy aggodalmat.

A mecset szentélye a mennyezetről lelogó üveg lámpákkal különös hatást gyakorol a belépőre. És hát sajátoságos kép is tárul itt az ember elé.

A 3000 négyszögméter területű terem antik épületekből, összehordott s minden rendszer nélkül kilencz hosszú sorban egymás mellé állított 380 gránit és márvány oszlopa körül csoportosul az egyetem 10000-et meghaladó tanulósa.

Az oszlop mellett ül keresztbe vetett lábbal a tanárkodó sejk s előtte guggolnak félkör alakban tanítványai. A korán itt is a tanítás tárgya. A tanár sajátoszerű éneklő hangon olvassa a szöveget s nyomban kommentárt fűz hozzá, a szakállas-bajuszos tanulósa meg térdén a korán kéziratot másolatáival figyel. Pedig ez nem könnyű dolog ám, hiszen közel 300 sejk olvas és kommentá ugyanabban a teremben egyszerre s mindegyik azon van, hogy az ő hangja

elég számu, teljesen képzett bányahatósági tisztviselőket nevelne.

Ne tekintsek tehát az illetékes körök kivihetetlennek, vagy éppen absurdumnak e propositionkat, hanem törekedjenek teljes erőből oda, hogy e tanfolyam akadémiánk és bányahatóságaink érdekében mielőbb létesíttessék.

Ujdonságok.

— **Személyi hírek.** Hüttl József ministeri tanácsos, bányaigazgató, Budapestről, hol legfelsőbb kihallgatáson volt megköszönve a Felső által neki, 40 éves szolgálati jubileuma alkalmából adományozott kitüntetés, — szombaton visszaérkezett. — Farbak István országgyűlési képviselőnk vasárnap városunkba érkezett, hogy az érettségi vizsgálati bizottságnál elnököljön. Csak néhány nap múlva utazik vissza Budapestre. — Vámosy Mihály budapesti ref. főgymn. igazgató városunkba érkezett mint a kormány képviselője az érettségi vizsgálatokhoz. — Bárdosy Antal kir. bányatanácsos és bányaügyi előadó Budapestre utazott. — Krausz K. főkapitányunk egészségi állapotában mint örömmel értesülünk — folytonos és állandó javulás állott be úgy, hogy 2—3 hét múlva megkezdheti ismét rendes hivatali működését. — Steffultói kincstári bányaorvosnak Dr. Lange Károly cs. sz. és kir. ezredorvos Horvátországból, neveztetett ki. — Vitális István lyc. hely. tanár, lapunk kiváló munkatársa, a helybeli lyceumhoz rendes tanárrá neveztetett ki.

— **Vágner József** újonnan kinevezett címzetes kir. bányatanácsost kedves meglepetésbe részesítette a róm. kath. templomi énekhar, melynek buzgó tagja a kitüntetés is, a múlt napok egyik derült estéjén. A Kálvária alatti lakás előtt ugyanis szerenádát adva 4 klasszikus szép dalt énekelt el. A közreműködők ezután a bányatanácsos és szeretetre méltó nevének szívesen látott vendégei voltak egy fényes lakomán, melyen a jó kedv, szép szó, dal és jó bor, nem hiányoztak.

— **A városi tisztviselők fizetésének rendezésére** kiküldött bizottság Hüttl József elnökle alatt e hó 23-án múlt kedden tartotta meg újbóli értekezletét ismét csak zárt ajtó mellett. Annyit

sikerült megtudnunk, hogy az általunk ismertett javaslat csak azzal lett módosítva, hogy a városi leváltárnok is 1000 frt évi fizetést kap és hogy a számtiszteknél ketten 650 frt, ketten 700 frt, egy 750 frt és egy 800 frt évi fizetést fog kapni, ha a törv. hat. bizottság e javaslatot ily alakban elfogadja. Mi ezentúl is fenntartjuk az e tárgyban mondottakat és kérjük a törv. hat. bizottságot, hogy az irodai személyzetet és a rendőrbiztosokat is a fizetések rendezésénél figyelembe vegye.

— **Táncmulatság Szklenó fürdőben.** Jövő vasárnap igen sikerültnek ígérkező táncmulatság fog megtartatni Szklenó fürdőben. Ugy a fürdővendégek, mint a környékbeliek nagy érdeklődést tanusítanak e táncvizgalom iránt.

— **Baleset gondatlanságból.** Kinczl bakabányai tanító, Hrencsiár Pál f.-bakai lakost, az alsó-bakai erdőben. gondatlanságból agyonlőtte. — Az ügyben a vizsgálat megindított.

— **Sertésvész- az orbáncz-] ütött ki** szomszédos Szent-Antal községében, mely ennél fogva zár alá is vétetett. Felhívjuk közönségünket, hogy Szent-Antal községéből sertést ne vásároljon, míg a zár tart, mert ez által büntetésnek teszi ki magát.

— **A selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti akadémia története,** alapításától azaz 1770—1895/96. tanév végéig című felette érdekes és kitűnően egybeállított, diszes, képekkel is ellátott mű jelent meg, melyet a honfoglalás ezredik évfordulójának emlékére írt Pauer János akad. titkár és rendk. tanár. A szép munkát bővebben legközelebb fogjuk ismertetni.

— **Az ev. lyceumon az I. — VII. osztályokban a vizsgálatok** június 9-től 19-éig folytak. Szombaton tartatott meg az évrő ünnepély, mely persze a 370 tanuló közül sokra nézve nem volt az, a mennyiben ismétlésre vagy javító vizsgálatra utasítottak: de másrészt vannak vagy 30-an, kik tiszta jeles bizonyítványt visznek az őket már nehezen váró szüleiknek. Vasárnap érkezett meg Vámosy Mihály budapesti ref. főgymnasiumi igazgató, ki a minister által kormányképviselőül küldetett ki az érettségi vizsgálatokhoz. Ezek hétfőn kezdődtek s Farbak István

Az említett alapító levél így hangzik:

„Anno 1478. In dem Gericht des nahmhaften und weyzen Mannes Joannes Resch und in Gegenwürdigkeit Nikolai Scholingrett, Gilg, Hartlob, Paul Mathes, Paul Kronstidl, Valtein Schmied, Johan Prodatz, Petri Richter, Andreas Hillprant, Jakob Ornolt, Gilg, Steyerer, und Mathes geschwornen. Purger, hat den Erber und fñrsichtig Mann Herr Niclos Zygenpacher die Zeit ein Mitwoner in der Stadt die Kornmühle an der Stanpruck zu nägst ober der steynen Hütte gebaut, und gelegen, von dem Giorig Körndl unserem Mitwoner, und der Zeit Könighlicher Krammergraf unserer Stadt, um Gulden 700 erkaufet, und fon die breiten Gulden an alle Abgrue ganz und gar hat zerlet.

Der noch hat der vogenante Herr Zygenpacher mehr gekauft, und lassen machen ein Maltzhaus, und Preyhaus zu nächst dem Stollen gemauert ober der Stanbrück gelegen, und hat auch dazu ein Haus. und Garten unter den Rebrin gelegen gekauft, und hat dernach Gottes Ere, und seiner Eldern Seelen und Seligkeit betrachtet zu mehren. Und hat die vogenante Kornmühle, Maltzhauz, Preyhauz Haus und Garten mit einander zu dem Altär des Heiligen Sct. Michaelis des Erzengels in der Cappelie und Freithoff der Pfarrkirchen unzer Fraucn gebaut, gebe und geschaffen, welchen Altar Er auch mit allen Zugehör hegabet, also dasz ein Prister den man die Stiftunk wurd verliechen, Zol von den Tzaige und zustente, di von dieser Wirtschaft kommen jährlich soll ein Auskommen, und Genige haben, und hat einen Erben Mann Herren Uridem

egyházi és iskolai felügyelő elnökle alatt folytak. Összesen 47 tanuló jelentkezett, s így a vizsgálatok egész péntekig el fognak tartani.

— **A hodrusiak panaszaira** vonatkozólag a következő sorokat vettük: „Tek. Szerkesztő ur volt az egyedüli eddig, ki panaszos ügyeinkkel a nyilvánosság előtt foglalkozott; mert bizony a tekintetes városi tanács, hová egy egész memorandumot nyujtottunk be, úgy látszik ügyes bajos dolgaink orvoslását ad grecas calendas tette memorandumunkkal együtt. Pedig itt az ideje, hogy Hodrus külutca lakóinak méltányos kívánsága teljesíttessék, hogy végre a mi városrésznünk is figyelemre méltattassék. Még egy kis ideig türelemmel várunk, de ha ketté szakad türelmünk feszített hurja, kénytelenek leszünk felsőbb helyeken lépéseket tenni, ha szomoruan kell tapasztalnunk, hogy saját előjáróságunk csökönösen néma marad méltányos kívánalmainkkal szemben.“ Eddig a levél . . . mi hozzá tesszük, hogy talán valóban ideje volna már a hodrusiak ügyével is kissé behatóbban és érdemlegesen foglalkozni; mert e folytonos negligálás megboszulhatja magát.

— **Rosz tej.** Több oldalról kaptunk panaszokat, hogy városunkban igen sok rosz, hamisított tejet árulnak. Különösen panaszojkák, hogy teljesen vizmentes tejet már alig lehet kapni. Felhívjuk egyrészt rendőrkapitányi hivatalunk figyelmét e körülményre, másrészt kérjük mindazokat, kik a vásárolt tej bár csak vízzel is való hamisítását igazolhatják a vásárlási forrás megnevezését szerkesztőségünkkel tudatni.

— **Német az anyanyelve s nem tud németül.** Pl. IV. osztályu elemi iskolás fiu nagy örömmel hozta haza bizonyítványát, gyámjának. Fodor József állatorvosnak, mert nem igen rosz kalkulust kapott. A gyám azonban majd nem elszörnyűködött, midőn a bizonyítványt alaposan megnézte és abban azt találta beírva, hogy a fiu anyanyelve német. A fiu egy kukkot sem tud németül . . . hogy lehet az anyanyelve német. De kitűnt hogy a fiu elhalt édes anyja inkább németül beszélt s így került a fiu bizonyítványába a német anyanyelv, mi bizonyára helytelen, mert a fiu tisztán beszél magyarul s csak keveset tud tótul, de egy kukkot sem németül. Kívánjuk ugyan, hogy a legutóbbi nyel-

zum ersten Altaristen dieser Stiftung gemacht. Velche Ordnung ist geschehen an dem Jahr des Herrn und in dem Gericht als oben stehet geschrieben.“

(A szöveget magyarul kivonalosan itt közöljük: „Az 1478. évben a nevezetes és bölcs férfi, Resch János bírósága alatt és Scholingrett Miklós stb. felesketett polgárok jelenlétében a tisztességes és előrelátó férfi, Zigenpacher Miklós ur, a város lakosa, a köhid mellett épült és fekvő rozsmalmot Körndl György, lakostársunk s ez idő szerint királyi kamaragróftól városunkban 700 forintért megvette. Ezen felül nevezett Zigenpacher ur még többet vett és maláta szárítót, és serföldét épített, a bányabéjárat mellett, a köhid felett, ehhez vett házat és kertet a Rebrin alatt, és igyekezett vala Isten dicséretét, szüleinek lelki üdvösségét gyarapítani, és a nevezett rozsmalmot, malátaszárítót, serföldét, házat és kertet a Szt. Mihály arkangyalnak szentelt oltár részére hagyományozta, melyet teljesen fel is szerelt, s elrendelte, hogy a pap, kinek az alapítvány adatik, e gazdaság jövedelmeiből elég keresete legyen, s első oltárosnak egy tisztességes férfit (einen Erben Mann Herren Uridem) tett. E rend alkottatott az Úr azon évében és azon bíróságnál, mint fönt írva vagyon.“

A volt zárda és akkari plébánia nagy tornyának harangjai ez időtájt, 1470 évben Péter mester által átalakítottak (átöntettek).

Az Ó-vár későbbi történetére, a mennyit belőle kifürkészni sikerült, annak idején még röviden visszatérünk. (Folyt. köv.)

Selmeczbanya történetéből.

Történelmi vázlat egy német nyelvű, múlt századbéli kézirat felhasználásával.)

(Folytatás.)

IV.

A templariusok kipusztítása után nem soká maradt laktalan az akkori időben előnyös fekvésű, terjedelmes, szilárd épület. Az általunk segéd-forrásul használt német kézirat szerint plébánia lett a templárius zárdából, mely igen előkelő hirnévnek örvendett; erre mutat azon körülmény is, hogy Selmeczbanya tekintélyesebb polgárai oda temetkeztek, az akkori kor szokása szerint. Így az akkori kamaragróf Georgius Cerenel (Körndl), Gregorius Rénatus s az 1516-ban elhalálozott városi plébános sírkövei ma nap is láthatók. Az utóbbi márványból van a kapubejáratba falazva.

Hogy e temetkezési helyen (Freythoff) Szt. Mihálynak szentelt kápolna is volt, arra mutat Zukerbacher Miklós alapító levele, mely szerint a nevezett e kápolnában tartandó mindennapi misére egy malátaszárító, egy serföldő és egy rozsmalom jövedelmeit hagyományozta. Ez alapító levelen az akkori hatóság tagjai, Resch János városbíróval egyetemben névszerint alá vannak írva. Nem lesz talán érdektelen, ha ez alapító levelet szószerint közöljük, megtartva az akkori sajátosságos írásmódot is; hiszen feladatunkul tűztük ki, megőrizni az utókor számára mind azt, mit felkutatnunk, kiderítenünk sikerült Selmeczbanya város történetéből, ha az mit felfedeztünk, még oly csekélynek, jelentéktelennek látszik is.

vet is megtanulja, de az, anyanyelveként többet ne fungáljon.

— **A III-ad osztályu kereseti adó** kivetése ez idő szerint folyik javában. Ezen sokat támadott, lehetne mondani minden helyes adó kulcsot nélkülöző adónem kivetése, és sokszor aránytalan kiszabása számos elégedetlenségekre ad okot. Leginkább a szegényebb kereskedő és iparos osztály érzi ezt és felette kívánatos volna, ha finanszkapacitásaink ezt a legnépszerűtlenebb, jobban mondva gyűlölt adónemet alaposan reformálnák. Az egyes kivetések ellen — mint értesülünk — igen sokan fognak felszólamlani városunkból is.

— **A mult szombati vihar.** Mult szombaton e hó 20-án déltájban nagy vihar vonult el városunk s vidékünk felett, mely nem csak az épületekben, de sajnos ember életben is okozott tetemes kárt. A zivatar tetőfokát d. u. fél egy és $\frac{1}{4}$ között érte el. Ezen időközben a villám több helyen becsapott. Így $\frac{1}{2}$ tájban a bélébányai rom. kath. templom kis és nagy tornyába egyszerre két villám ütött be egymásután úgy, hogy a templom tetőzetenyombantűzetfogott és nagy lánggal égni kezdett. $\frac{1}{4}$ felé járt az idő, midőn a selmeczi városi önkéntes tűzoltók a tüzről értesítve lettek, és nyomban Pauer János és Gregus Antal vezérlete alatt a bélébányaiaknak segítségére siettek. A hatóság képviselőiben is dicséretes gyorsasággal a helyszínén Kuty István alkaptány jelent meg. Ekkor már a bélébányai tűzoltóság Thonhauser vezetése alatt és a Zimmermann erdővéd vezetése mellett megjelent lengei és sekélyi községi tűzoltóság derekas segítségével mellett a tüzet már hatalmasan oltották. Daczára ennek a mi tűzoltóságunk is nem csekély feladatot végzett, midőn a már-már gyulladó torony gerendázatába halott és úgy annak leégését és a nagy harang lezuhanását megakadályozta. A kincstári tűzoltóság Székely parancsnok vezetése alatt szintén közreműködött. A kis torony harangja összeolvadt állapotban esett le. A tűzoltók együttes, derekas fáradozásainak végre sikerült négy óra tájban a tüzet eloltani. Persze hogy a templom tetőzete teljesen leégett. A mentés körül Ballon István bélébányai rendőrbiztos oly emberfeletti, élet veszélylyel járó munkát végzett, hogy mint halljuk, e bátor, önfeláldozó cselekedetért felettes hatósága kitüntetésre fogja ajánlani, mit bizonyára meg is érdemel. A villám, a drága miseruhákban és az orgonában is kárt okozott úgy, hogy az összes kár mintegy 5000 frtra tehető. Megjegyezzük, hogy a legutóbbi időkben ezuttal már negyedszer ütött be a villám a bélébányai templomba és így kívánatos volna ha az most már villámhárítóval láttatnék el. A tűz elfojtása után Oldinger Antal bélébányai plébános úditó italokkal látta el a tűzoltókat. — Ez alatt míg ez Bélébányán történt, a Vöröskút melletti „Bakaliarka“ réten átvezető gyalogút mellett álló magas fenyőfába sujtott a villám. Ezen fa alatt több repistyei földmives menedéket keresett a zuhogó zápor elől. Ezek között volt Csizné repistyei földmivesné, ki a villám csapása közben szörnyet halt, míg sógora Csiz ugyancsak repistyei földmives mindkét lábára teljesen megbénított. A többieknek nagyobb bajuk nem esett. Miután a szerencsétlenség városunk területén történt, dr. Máltás Károly városi főorvos a vett hír után nyomban, egy rendőr kíséretében a helyszínére hajtatott; ott azonban az asszonynál a beállott halált és a férfinél a lábak teljes megbénítását konstataálhatta csak és megengedte, hogy mindkettőt szekéren illetékes községükbe Repistyére szállíthassák. — Ugyanezen időtájban Lengén is becsapott egy házba a villám és ott három gyermeket sujtott agyon. — Bukovinán két ház, Zsarnóczán pedig egy ház égett le villám csapás következtében. — Selmeczbányán a távirda állomásba ütött be a villám oly rettenetes erővel, hogy Térdy József, éppen a gép mellett álló vonalért a padlóhoz esapta, a jelfogót, tájolórt és villámhárítót annyira összeroncoltta, hogy a helyreigazítási munkák miatt, melyek egész éjjelen át folytak, a sürgönyök továbbítása másnap

délelőtti 9 óráig meg volt akadályozva. — Felejtethetlen, mondhatnók, borzasztó szép látványt nyújtott e nagy területen elvonuló vihar a Szitnya ormáról nézve. Lapunk szerkesztője szombaton reggeli négy órakor indult fel a Szitnyára és a tetőre érve, ott is a legszebb, legderültebb időjárás volt. Csak úgy 11 óra tájban délelőtt hallatszott itt-ott a távolból a menydörgés tompa robaja. Csakhamar ezután a Szitnyahegy által dominált vidéken a villámok cikázásai is feltűnedeztek; 12 óra felé járt az idő, a midőn már alattunk köröskörül iszonyu fergeteg kezdett tombolni és valami sajátságos érzület fogta el lelkünket, midőn a gloriétról végig néztük a hihetetlen gyorsasággal egymás étán cikázó felfelé, lefelé, oldalt szökdeső ezer és ezer villám szikrát és hallottuk a menydörgésnek most már iszonyu erővel kitért robaját és az alattunk elvonuló zivatar hatalmas zuhogását, míg fölöttünk a legderültebb nap sugarai mosolyogtak ránk. — Láttuk a gloriétról, még pedig egész tisztán, a midőn két ellenkező irányból hatoló villámszikra a bélébányai határfölött valahol becsapott, aztán láttuk, mintha ott azon a helyen valami égőtestet feldobott volna, mely azután ismét visszaesett s csak aztán vettük észre a hatalmasan felesapokodó lángot. Annyit kivehettünk, hogy Bélébányán lehetett e tűz és Szkala erdővéd azon hiedelemben volt, hogy a menykő a bélébányai kohóba csapott be. — Körülbelül $\frac{1}{2}$ óra lehetett, midőn a Szitnya ormán is esni kezdett, de ez is csakhamar elállott és csak másnap kora reggel midőn hazafelé indultunk, kellett egy rengeteg sűrű, de nedvességén kívül ártalmatlan, felhő tengeren keresztül hatolnunk, míg a Krizsnára értünk.

Különfélék.

— **Magyar fürdők és ásványvizek** czimén az ezredéves országos kiállítás alkalmából egy munkát adott ki Boleman István dr. kir. tanácsos és Vihneyi fürdőorvos, melyben Magyarország nevezetes fürdőit és gyógyvizeit ösmerteti röviden valóban, fölösleges kitérések nélkül. Nemszak az orvosok, hanem a közönség is hasznát veheti ezen ismertetésnek.

— **Pályázat bányaiskolai ösztöndijakra.** A felvigyázókat, alliszteteket és mestereket képező selmeczi m. kir. bányaiskolában, hol a tanulók kiképezése évenként szeptember hó kezdetétől a következő év június hó végeig tartó (3) három évi tanfolyamon történik, 1896—97. tanévre több kincstári tanuló évenként (120) egyszázhusz frnyi ösztöndij élvezetével vétetik fel.

— **Népmozgalmi kimutatás.** (Mult számainkból kiszorult.) A m. kir. anyakönyvvezető hivatal által összeállított kimutatás szerint május hóban Selmeczbánya belváros területén következő születések és halálozások történtek: a.) született 16 fiu-gyermek 16 leány-gyermek. b.) meghaltak: 0—7 éves korban 10. 17—20 éves korban 2. 31—50 éves korban 3. 50 éven felülvő korban 12 a születések száma és aránya tehát be hóban egészen rendes; korántsem kielégítő azonban a halálozások kimutatása, a meny nyiben tulságos nagy a gyermekhalálozás, tekintettel különösen arra, hogy május hóban járványos vagy ragályos betegségben egy gyermek sem halt meg s a gyermekek elhalálozásának oka majd minden esetben a gyengeség, mely részben vele született s részben a silány táplálék eredménye. A halál okai a következők: görcsök és gyengeség 6 esetben, sovodás 5 esetben, tüdőlob 4 esetben, szívbaj 3 esetben, végelgyengülés 3 esetben, vizkor 2 esetben, öngyilkosság 2 esetben, szerencsétlenség 1 esetben, más betegség 1 esetben. E kimutatás szerint a mult hóban is ketten vetettek végett, gyilkos kézzel saját életüknek, ugylátszik — szomorú jelenség — minden hóban helyet követel magának e természetellenes halálnem a kimutatásban s mi több hova-tovább növekvő számmal.

Szerkesztői üzenetek.

K. N. — Alsó-utcai. — Tud. Panaszokkal forduljanak a kapitányi kivatalhoz és ha ott ézelt nem érnek, a városi tanácshoz, legvégsőbb esetben pedig a Belügyministerhez. — Sobóhegyi. Uraságod azt látszik gondolni, hogy egy — habár csak vidéki — lap is köteles bármily irka-firkákat közölni. Hogy e véleményét egyszer s mindenkorra megdöntsük, alaposan az ön által ismételt követelőleg tett közlési kívánságának eleget nem teszünk.

Hirdetések.

407. szám.

1896. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A korponai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a selmeczi takarékpénztár végrehajtónak Viletel János és érdektársai végrehajtást szenvedők elleni 850 frt tőkekövetelés és járuléka behajtása iránti ügyében a korponai kir. járásbiróság területén lévő Korpona szab. kir. város határában fekvő a korponai 528 sz. tjkvben A † 1 sorsz. 1797. hrsz. a. foglalt Viletel János jogutóda Viboch Kracsma-rik Pál és neje Paulenda Zsuzsi tulajdonát képező ház, udvar, kert. szántó és csürre 430 frtban az ottani 2375 sz. tjkvben A † 1 sorsz. 1467/b. hrsz. a. $\frac{1}{2}$ -edrésben Viboch János és neje Bulik Kati, $\frac{1}{2}$ -edrésben Viboch Kracsma-rik Pál és neje Paulenda Zsuzsi tulajdonát képező szántóra . . . 11 frtban az ottani 2799. sz. tjkvben Viletel János és neje Bulik Kati tulajdonát képező A † 1 sorsz. 1603/a. hrsz. foglalt szántóra 27 frtban az A † 2 sorsz. 1801/a. hrsz. a. foglalt szántóra 26 frtban, az ottani 2800. sz. tjkvben ugyanazok tulajdonát képező A † 1 sorsz. 1508/b. hrsz. alatti szántóra 12 frtban † 2 sorsz. 1429. hrsz. alatti szántóra 16 frtban † 3 sorsz. 1532. hrsz. alatti szántóra 32 frtban † 4 sorsz. 1533. hrsz. alatti szántóra 120 frtban † 5 sorsz. 1536. hrsz. a. szántóra 80 frtban † 6 sorsz. 1594/b. hrsz. a. szántóra 18 frtban † 7 sorsz. 1601/b. hrsz. a. szántóra 53 frtban † 8 sorsz. 1794. hrsz. a. szántóra 168 frtban † 9 sorsz. 1802. hrsz. a. szántóra 164 frtban † 10 sorsz. 1807. hrsz. a. szántóra 64 frtban † 11 sorsz. 1818./b. hrsz. a. szántó az árverést 104 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896 évi julius hó 10-ik napján délelőtti 9 órakor ezen kir. jbiróság telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adadni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerérvényt átszolgáltatni.

Kelt Korponán 1896. évi aprilis hó 2 napján

A korponai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Libertini kir. jbiró.

Filkorn Alajos
fogorvos.

Készít
egyes
fogakat
2 frttól

feljebb: egész fogsorozatot szintén
jutányos áron. Fogak tömése, tisztítása stb. szerény díjazás mellett.

A legújabb módszer!

A millennáris
év alkalmából
a n. é. közönség
becses
figyelmébe

SELMECZBÁNYAI HETILAP
SELMECZ- ÉS VIDÉKI
MILLENNIUM-KALAUZA.

Ajánlatnak
az alanti
cég-
tulajdonosok
üzletei:

Ács J.
A Hungaria szálló bérloje. Gyönyörűen berendezett szálloda 20 vendégszobával; étterem és kávéház a legmodernebb igényeknek megfelelőleg berendezve. Kétféle étel, jó természetes borok, vinyei aczell- és kőbányai Dreher féle sör. Figyelmesebb kiszolgálás. Zóna villásreggelik 6 és 8 krét.

Backer Alajos
fényképészeti műterme és ásvány árudája saját házában.

Bart Antal
hentes üzlete a takarékpénztár tulajdonát képező u. n. Flemming-féle házában. Kapható mindig frissen tisztán készült hentesáru, zsír, szalonna, tepertő, virsli, sertéshús stb. stb. a legkifinomott minőségben és jutányos árak mellett.

Baumerth Gyula
a Deák-Ferencz utcában, Baumerth-féle házában lévő fűszerkereskedése.

Bock János
vendéglője Szeklenén. Kétféle étel, természetes jó borok, palaczk és friss hordósör, előzékeny kiszolgálás. Jutányos árak. A Szeklenő fürdőbe kirándulóknak különösen ajánljuk a vendéglőt.

Bogya János
a Szt-Háromság téren lévő étterme, melyben kétféle étel, természetes jó borok, valamint kőbányai- és vinyei aczell-sör szolgáltatnak fel. A helyiség szép és tágas és a kiszolgálás kifogástalan. A városi előkelő közönség gyűlhelye.

Bukovics István
a Murgács-féle házában lévő vendéglője és mézáró üzlete, hol természetes jó bor és kétféle minőségű hús kapható.

Csiba István
vasáru-kereskedése. Különösen agyag-kályha, varrógép, érzéköporsó stb. raktára. Alapítatott 1840-ben.

Csernák György
cipészüzlete a Rózsá-utczába vezető lépcsők melletti saját bolti helyiségében 223/III. Mindennemű gyermek-, férfi- és női cipők mérték után divatos és tartós kivitelben, jutányos árakon készíttetnek. Javítások is elfogadjatnak.

Cserny József
a régi városház épületében lévő szabóüzlete, a legdivatosabb kelmékkel dúsan felszerelt szövetraktár. Mindennemű férfi, gyermek, dísz- és egyenruhák gyorsan jutányosan és legszebb kivitelben készíttetnek.

Daubner János
a központi aczell-sör forráshoz címzett vendéglője az apáczárdá melletti Ertl-féle házában. Mindig frissen csapolt vinyei, kőbányai sör, természetes jó bor, izletes ételek, előzékeny kiszolgálás.

Fizély Károly
műlakatos üzlete saját házában. Alapítatott 1842-ben Fizély Mátyás által. Az üzlet 1873-ban ment át a jelenlegi tulajdonos birtokába. — Ajánlja ezenfelül a kertjében lévő télen-nyáron igénybe vehető meleg kádfűtődőt, valamint a nyári idényre szabad uszodáját.

Friebert Ferencz
a főtéren lévő szabóüzlete nagy, a legfinomabb és legdivatosabb kelmékkel felszerelt raktárral. Ezen üzletben díszmagyar ruhák, férfi- és gyermeköltönyök, katonai és más egyenruhák finom, izléses kivitelben és legújabb fazonban gyorsan és jutányos árakon készíttetnek.

Gasparik János
a takarékpénztár épületében lévő cipész-üzlete, melyben női, férfi és gyermekcipők raktáron tartva dús választékban készen kaphatók.

Greguss Antal
sütőháza és a főtéren lévő bolti helyisége, melyben különféle sütemények, finom mandolás kétszersültök stb. kaphatók.

Gyurkovics András
a főtéren lévő vendéglője, hol izletes ételek, természetes, finom, ó és új borok, mindig frissen csapolt sör, szőlő, különféle szeszes italok, (rozspálinka, cognac, rum, szilvórium, borovicska stb. kaphatók.

Gyermek testvérek
az Akadémia utcában, Schosztal-féle házában lévő szabó és cipész-üzletük. A t. vevő közönség a legpromtább módon lesz itt el látva kész és mérték után készült szabó és cipész árukkal.

Joerges A. özv. és fia
Könyvkereskedése: ajánlkozik minden néven nevezhető könyv gyors beszerzésére bolti áron. — **Írószekereskedése:** el van látva jó minőségű írószerezrel és papírral olcsó árak mellett. — **Könyvnyomdája:** minden a szakba vágó munkát gyorsan, pontosan és eszinnal készít olcsó áron. Ujabb budapesti accidenszsedő alkalmazásában. — **Alkalmi ajándék:** Selmezi album 24 fénynyomat cartonon dobozban; ára 1 fnt 60 kr. Alapítatott 1857-ben.

Jahn Vilmos
szabóüzlete a főtéren lévő saját házában. Dús választékban felszerelt szövetraktár. Férfi, gyermek és egyenruhák, valamint díszmagyar öltönyök gyorsan és a legszebb kivitelben készíttetnek.

Kachelmann-féle
kétféle minőségű vinyei aczell-sör. Minden vendéglőben kapható.

Kachelmann Gáspár
a Szent-Háromság téren saját házában lévő épület és butor-asztalos műhelye. Nagy, dús választékú butorraktára.

Krause József
templomberendezési műterme. Alapítatott 1890-ben. Templomberendezési munkák és templom s más festések kivitele vagy felújítása minden stýlnemben a legegyszerűbbtől a legfinomabb kiállításig. Szentek szobrai fából a legfinomabban festve és aranyozva.

Langauer József
a terasszon lévő nagy cipő-áruház, dús választékban felszerelve mindennemű női, férfi és gyermek kész cipő-árukkal. Mérték után a legújabb divatu cipők gyorsan, jutányosan és tartós kivitelben készíttetnek.

Liptay László
a terasszon lévő nagy üveg áruház rendkívüli, dús választékban felszerelve. Mindennemű üveg, porcellán, majolika, china-ézüst, nippes stb. áru valóban érdemesek a megtekintésre.

Markus M.
ezukrászata, alapítatott 1830. évben

Marschalkó Gyula
a terasszon lévő fűszerkereskedése és nagy bőr-, norinbergi stb. áruház. Alapítatott 1860-ban.

Matz Ferencz
a főtéren lévő, legmodernebb igényeknek megfelelőleg berendezett fodrász-terme.

Ochtendung Ignác
a főtéren lévő boltja, melyben ásványdarabok és ásványból készült különféle emléktárgyak stb stb állanak a t. közönség rendelkezésére.

Osvaldt Gusztáv
Szt-Háromság téren saját házában lévő sütőháza. Alapítatott 1807 évben (alapító: Osvaldt Samu).

Pleva József-féle
cipész-üzlet a főtéren. Dús választékban felszerelt kész cipő-raktár. Női, férfi- és gyermek-cipők mérték szerint gyorsan, jutányosan, a legdivatosabb szabásban, tartós kivitelben készíttetnek.

Roth Bódog
a Mihalik-féle házában lévő vendéglője. Különösen ajánlja kétféle konyháját, természetes, finom borait, mindig frissen csapolt sörét, kellemes, nyári kerti helyiségét, melyben egy tekepálya is áll a t. vendégek rendelkezésére. Előzékeny kiszolgálás.

Suhaj Péter
a Rózsá-utczába vezető lépcsők melletti üzleti házában lévő szabó-üzlete, dús választékú, szövetraktára. Készít gyorsan panto-

san és tartósan a legdivatosabb fazon szerint mindenféle öltönyöket u. m. egyenruhákat is.

Steiner Ignác
Hodruson lévő fűszerkereskedése, melyben spiritus, különféle szeszes itelok (rozspálinka, cognac, rum, szilvórium, borovicska stb.) a legjobb minőségben méretnek ki-

Özv. Till Dénesné
a Szőlő szállodával szemben lévő vendéglője, melyben kétféle, jó minőségű fehér és vörös borok méretnek s naponként frissen csapolt sör kapható.

Tuschl Gusztáv
az alsó gyógytár mögötti ezukrász üzlete. Kétféle sütemények, kávéházi italok, nyáron mindennap frissen készült fagyalt, különféle ezukor emléktárgyak stb. kaphatók. A t. vendégek részére több napi és heti lap áll rendelkezésre.

Trgina Antal
a terasszon lévő hentes üzlete, melyben tiszta, izletes hentes sütemények, kétféle minőségű zsír, szalonna, tepertő, sódar, mindig friss sertéshús, jó virsli stb. kapható.

özv. Visnyovszky Dánielné
sütőüzlete az Ocsovszky-utczában lévő Chauer-féle házában (alapítatott 1864. évben) Kapható mindennap kétszer friss, kétféle sütemény, kétféle kenyér stb.

Weisz Jakab
Hodruson lévő vendéglői kerti helyisége teke pályával, közel a fenyveshez. Különösen ajánlatik kirándulók figyelmébe.

Weisz Ignác
a Deák-utczában, saját házában lévő fűszer, bőr, norinbergi liszt, stb kereskedése és áruház.

Velics György
a Deák Ferencz utcában, saját házában lévő mézskalácsos üzlete.

özv. Vnueskó Ferenczné
a „Kék Szőlőhöz” címzett nagy szállodája. Száraz, szépen butorozott szobák, olcsó árak, előzékeny kiszolgálás, az étteremben kétféle étel és italok.

Tisztelettel alulírott értesíteni bátorodom a n. é. közönséget, hogy Budapesten VII. ker. Aréna út, 58. sz. a. szemben a városligettel s így a kiállítás közvetlen közelében, vendéglőt nyitottam, melyben kétféle magyar konyhát, prima minőségű Dreher-féle sörét és tiszta, hamisítatlan, természetes borokat tartok, s illetve t. vendégeimnek kiszolgálók. Jutányos árak és előzékeny kiszolgálás biztosíthatnak. Kérve a n. é. közönség tömeges látogatását, maradok mély tisztelettel Budapest, 1896. május havában.

Szilaveczy Flór, vendéglős

Kézalatt eladó jutányos áron egy teljesen lőszőrből való butor garnitúra és más ingóság.

Huber József
Deák-Ferenczu teza 5. sz. a.

Kitünő jó tej

kapható minden nap, házhoz, elzárt tiszta pléh edényekben küldve, Ertl Vilmos tejgazdaságából.

Kitünő minőség garantírozatik.

Eladó ház!

A f. botanikus kert háta mögött, a Heincz-féle ház közelében fekvő és Zlinszky Mária tulajdonát képező

ház nagy kerttel

szabad kézből eladó.

Bővebbet ZLINSZKY ANDRÁSNAI tudhatni meg.